

PATVIRTINTA
Jonavos rajono savivaldybės tarybos
2021 m. balandžio 29 d. sprendimu
Nr. 1 TS -

JONAVOS RAJONO NEĮGALIŪJŲ VEIKLOS CENTRO VEIKLOS ATASKAITA UŽ 2020 METUS

1. ĮSTAIGOS PRISTATYMAS

Duomenys: Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centras – biudžetinė socialinės globos įstaiga.

Adresas: Dariaus ir Girėno g. 1A, LT-55163 Jonava.

Tel. (8 349) 600 12, el. p. veikloscentras@gmail.com, interneto svetainės adresas: www.jnvc.lt

Įstaigos vadovas: Aurika Matutienė, tel. (8 349) 600 12.

Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centras (toliau – Veiklos centras) yra Jonavos rajono savivaldybės biudžetinė specialiųjų poreikių (asmenims su proto ir psichine negalia) nestacionari socialinės globos įstaiga, turinti stacionarios socialinės ilgalaikės (trumpalaikės) globos struktūrinį padalinį „Gyvenimo namai“.

MISIJA

Teikti, nuolat tobulinti bei tikslingai plėtoti socialines paslaugas asmenims, turintiems proto / psichikos negalią, tenkinant jų individualius poreikius bei siekiant šių asmenų visapusiško ir lygiateisio dalyvavimo visuomenės gyvenime, geresnės jų gyvenimo kokybės.

Šviesti visuomenę įvairiomis žiniasklaidos priemonėmis, kad neįgalus žmogus visuomenės būtų priimtas toks, koks jis yra.

Teikti rajono neįgaliesiems bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas, kurti klientų poreikius atitinkančią paslaugų sistemą, kryptingai planuoti Veiklos centro veiklą, siekti racionalaus finansinių, materialinių ir darbo išteklių paskirstymo ir naudojimo.

VERTYBĖS

- priimti asmenį kaip svarbiausią visuomenėje;
- išlaikyti konfidencialumą;
- teikiant naujas paslaugas atsižvelgti į kliento pageidavimus;
- atskirti asmeninius jausmus ir poreikius nuo profesionalių santykių;
- perduoti kitiems žinias ir įgūdžius;
- plėtoti kliento galimybes padėti sau;

- atkakliai stengtis dėl kliento, nepaisant nusivylimų;
- pripažinti socialinį teisingumą ir kiekvieno visuomenės nario ekonominę, fizinę ir dvasinę gerovę;
- būti atsakingam už pavyzdinį asmeninį ir profesinį elgesį.

VIZIJA

Tapti Jonavos rajono neįgaliųjų traukos centru, teikiančiu kokybiškas, profesionalias, patrauklias bei kompleksines socialines paslaugas, užtikrinančias saugią ir orumą laiduojančią aplinką neįgaliesiems. Šioje aplinkoje yra laimingas, saugus neįgalus žmogus, sugebantis kultūringai bendrauti visuomenėje, kurioje žmonėms su negalia sudarytos tokios sąlygos, kad jie nesijaustų socialiai atskirti nuo visuomenės gyvenimo, galėtų jaustis pilnaverčiais tiek ekonominėje, tiek kasdieninėje veikloje.

Pelnyti didžiausią visų socialinių partnerių pasitikėjimą, atitinkantį klientų, steigėjo, finansuotojų, partnerių bei darbuotojų lūkesčius.

ĮSTAIGOS TIKSLAS

Teikti kokybiškas socialinės globos paslaugas suaugusiems proto, psichinę, kompleksinę negalią turintiems asmenims, kuriems nustatytas dienos socialinės globos ar ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos poreikis.

UŽDAVINIAI

- padėti asmenims nuo 18 metų, turintiems proto, psichinę, kompleksinę negalią integruotis į visuomenę, gerinti jų gyvenimo kokybę bei ugdyti jų kasdienio gyvenimo ir darbinis įgūdžius;
- įvertinti, ugdyti ir palaikyti socialinius įgūdžius asmenims su proto ir psichine negalia;
- stiprinti neįgaliųjų sugebėjimus jiems priimtinausioje darbinėje, meninėje, kultūrinėje ir kitose neformaliojo ugdymo veiklose atsižvelgiant į asmens sveikatą, individualias savybes bei pomėgius;
- rūpintis, kad Veiklos centro lankytojai galėtų realizuoti savo teises, dalyvauti saviraiškos, savęs aktyvinimo, Veiklos centro vidaus gyvenime bei bendruomenės veikloje;
- užtikrinti socialines paslaugas, padedančias palaikyti asmens funkcines galimybes ir leidžiančias jam kuo savarankiškiau gyventi;
- informuoti ir šviesti visuomenę apie asmenų, turinčių proto ir psichinę negalią problemas;
- skatinti neįgalių asmenų socialinę integraciją į visuomenę;
- bendradarbiauti su juridiniais ir fiziniiais asmenimis, vietos savivaldos institucijomis, visuomeninės globos bei paramos ir labdaros organizacijomis, su lankytojų artimaisiais, globėjais, švietimo, globos, sveikatos priežiūros įstaigomis;
- dalyvauti parodose ir mugėse su neįgaliųjų darbais ir gaminiais;
- rengti ir įgyvendinti programas ir projektus, skirtus socialinių paslaugų plėtrai;
- bendradarbiauti su analogiškais užsienio šalių įstaigomis, institucijomis, dalyvauti tarptautinėse programose, projektuose, sudaryti sutartis;

- plėtoti socialinių paslaugų įvairovę, atsižvelgiant į įstaigos finansines galimybes, materialinę bazę bei neįgaliųjų poreikius;
- informuoti visuomenę apie teikiamas paslaugas;
- padėti šeimoms, auginančioms ir slaugančioms asmenis su negalia;
- pritaikyti aplinką neįgaliems gyventojams, užtikrinant neįgaliesiems savarankišką ir saugų judėjimą aplinkoje. Tai būtina sąlyga, siekiant neįgaliųjų fizinio, dvasinio ir ekonominio savarankiškumo;
- mokyti ir stiprinti gyventojų sugebėjimus gyventi savo bendruomenėje, pasirenkant priimtinausią veiklos sritį, siekiant kuo didesnio savarankiškumo;
- organizuoti turiningą gyventojų laisvalaikį savaitgaliais ir švenčių dienomis;
- kelti darbuotojų kvalifikaciją.

2. DARBUOTOJŲ ETATŲ SKAIČIUS

1 lentelė. Etatų skaičius 2019 ir 2020 m.

	Pareigybių pavadinimas	2019 m. etatai	2020 m. etatai
Veiklos centras			
Vadovas	Direktorius	1	1
	Direktoriaus pavaduotojas socialiniams reikalams	1	1
Specialistai / kvalifikuoti darbuotojai	Socialinis darbuotojas	3	3
	Socialinio darbuotojo padėjėjas	4	4
	Asmeninis asistentas	0,5	0,5
	Slaugytojo padėjėjas	1	1
	Bendrosios praktikos slaugytojas	1	1
	Mitybos specialistas	0,5	0,5
	Kineziterapeutas	1	1
	Psichologas	1	1
	Raštvedys	0,5	0,5
	Ūkvedys	1	1
	Sandėlininkas	0,5	0,5
	Vairuotojas	0,5	0,5
	Virėjas	1,5	1,5
Darbininkai	Pagalbinis darbininkas	1	1
	Pagalbinis darbininkas virtuvėje	0,5	0,5
	Valytojas	0,5	0,5
VISO:		20	20
„Gyvenimo namai“			
Specialistai	Socialinis darbuotojas	1	1
Kvalifikuoti darbuotojai	Socialinio darbuotojo padėjėjas	4	4
VISO:		5	5
IŠ VISO:		25	25

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017-09-01 įsakymu Nr. A1-461 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-11-30 įsakymo Nr. A1-317 „Dėl socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvų patvirtinimo“ pakeitimo, įstaiga turi minimaliai pagal reikalavimus, įvertinant lankytojų ir gyventojų skaičių, reikiamus etatus.

3. NAUDOJAMOS PATALPOS

Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2014-06-26 sprendimu Nr. 1 TS-0233 „Dėl negyvenamųjų patalpų perdavimo Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centrui“ yra perduotos Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centrui savivaldybei nuosavybės teise priklausančios patalpos adresu: Dariaus ir Girėno g. 1 A, Jonava, I aukštas – valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise, įstatuose numatytai veiklai vykdyti: bendras plotas – 710,33 kv. m ir rūšio patalpos 64,17 kv. m (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Naudojamos patalpos

Patalpos pavadinimas	Plotas (kv. m)	Patalpų plotas tenkantis vienam asmeniui faktiškai (kv. m)	Patvirtintas normatyvas	Pastabos
Bendras plotas I a.	710,33			
Rūšys	64,17			
Veiklos centras				
				35 lankytojams (24 – ateinantys iš namų, 11 – „Gyvenimo namų“ gyventojai)
Bendras plotas	475,58	14,86		
Darbiniam užimtumui ir ugdymui	165,64	5,18	Ne mažiau 4,0 kv. m	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro Įsakymas 2011-12-11 A1-566 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-02-20 įsakymo Nr. A1-46 „Dėl socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“
„Gyvenimo namai“				
				13 gyventojų (11 vietų – ilgalaikiai socialinei globai, 2 vietos – trumpalaikiai)

				socialinei globai)	
Bendras plotas	234,75	21,34			
Miegamojo ploto	89,27	8,12	Ne mažiau 5,0 kv. m	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004-02-09 įsakymu Nr. V-57 „Lietuvos higienos norma HN 125:2011 „Socialinių paslaugų įstaigos: bendrieji saugos sveikatai reikalavimai 2011 m. ministro įsakymas Nr. V-133	

4. FINANSAVIMO ŠALTINIAI

3 lentelė. Finansavimo šaltiniai 2019 ir 2020 m.

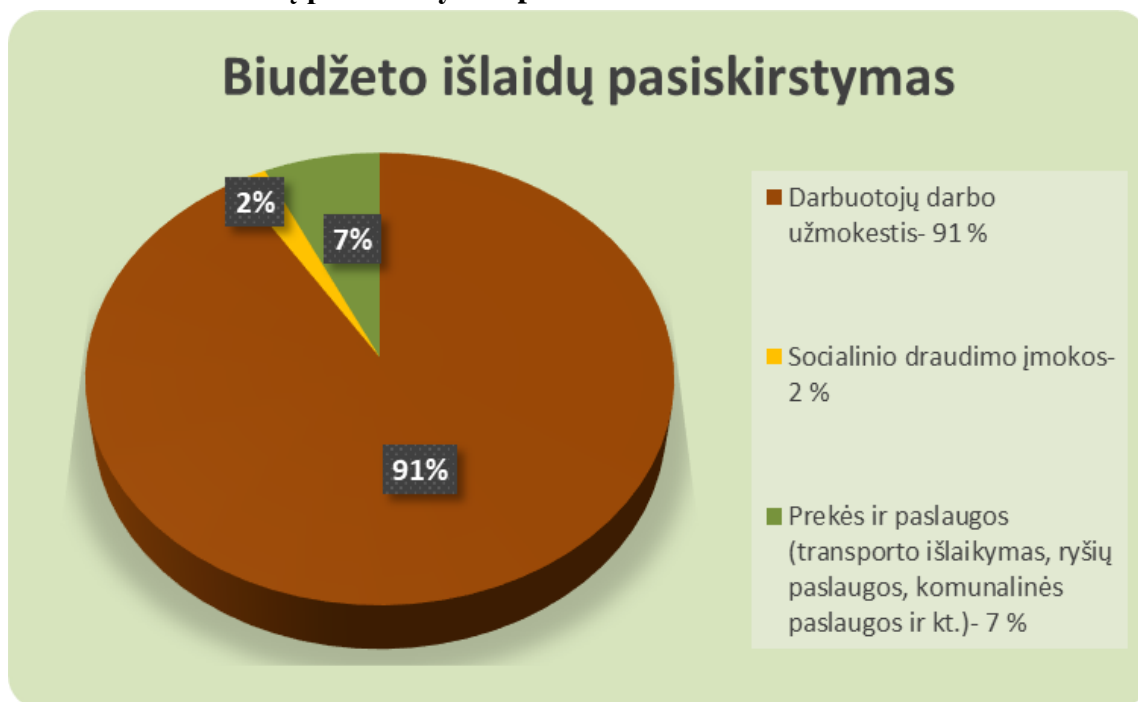
Eil. Nr.	Skirtų lėšų šaltiniai	2019 metai (Eur)	2020 metai (Eur)	Mažėjimas/ Didėjimas
1.	Valstybės	27 000,00	23 000,00	Mažėjimas dėl sumažėjusio su sunkia negalia asmenų skaičiaus
2.	Savivaldybės	265 000,00	329 600,00	Didėjimas dėl darbo užmokesčio padidėjimo
3.	Įnašai už teikiamas paslaugas	64 753,00	63 046,00	Mažėjimas dėl sumažėjusio su sunkia negalia asmenų skaičiaus
	IŠ VISO IŠLAIDŲ	356 753,00	415 646,00	
	Įnašų likutis metų pabaigoje	10 046,38	11 251,07	
4.	Gautos lėšos pagal labdaros ir paramos įstatymą iš pajamų mokesčio sumos	688,18	915,21	Didėjimas dėl aktyvesnio prašymo parenti
5.	Labdara ir parama	150,00	4 798,06	
6.	Finansavimas pagal programas/ projektus:			
	1. Bendruomenių saugaus eismo projektas.	500,00	500,00	
	2. Erasmus + programos projektas „Communication is the path to integration“.	39 610,00	39 610,00	
	3. Europos socialinio fondo Bendruomenių inicijuotos vietos plėtros projektas „Gerovės užtikrinimas teikiant kompleksines paslaugas negalia turintiems asmenims, gaunantiems ilgalaikės socialinės globos paslaugas“.	23 075,44	23 075,44	
	4. Erasmus + programos projektas „Body diversity“.	4 000,00	-	
	5. Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų	55 602,14	55 602,14	

bendrai finansuojamas projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Jonavos rajono savivaldybėje“, Asmeninio asistento paslaugos teikimas.			
6. Nordplus Adult projektas „Save the world green“.	14 100,00	-	
7. Erasmus +, tarptautinio bendradarbiavimo projektas „Impact+ Exercise for Adult Education and Vocational Education beneficiaries“.	648,00	-	
8. Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Jonavos rajono savivaldybėje“, šeimoms (asmenims) karantino, riboto karantino ar ekstremaliosios situacijos metu maisto produktų, medikamentų, higienos ir (ar) kitų būtinų prekių nupirkimo ir (ar) pristatymo paslaugų teikimas.	-	4 072,32	
9. Europos socialinio fondo Bendruomenių inicijuotos vietos plėtros projektas „Draugystė, kuri skatina kurti“.	-	3 999,00	

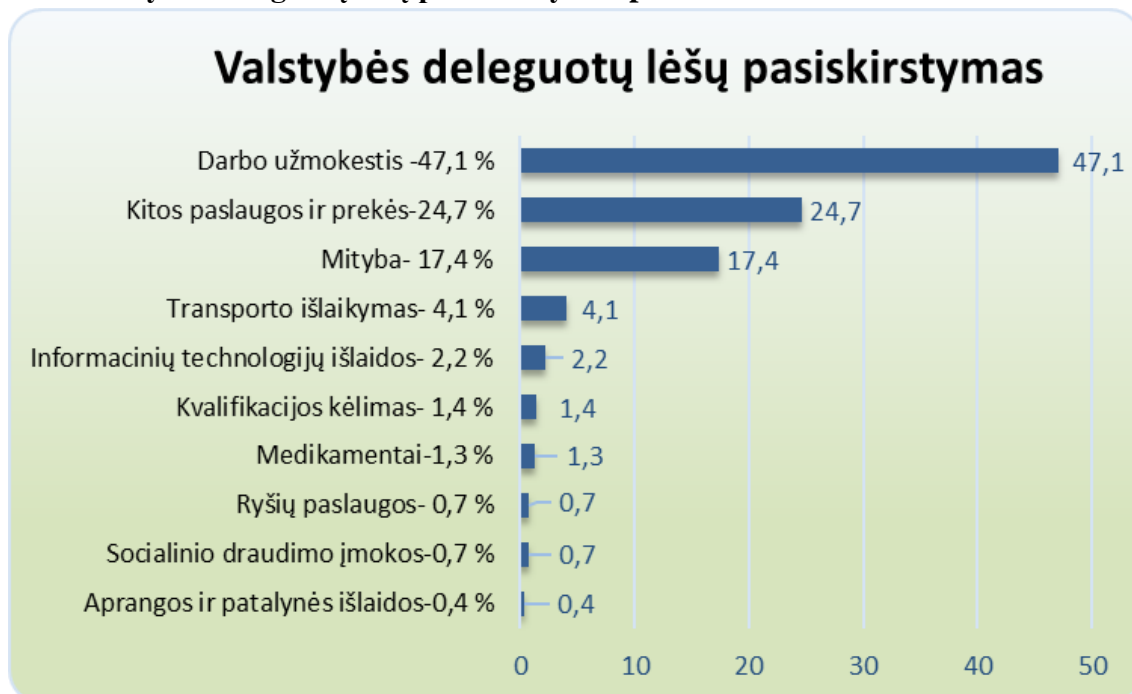
1 grafikas. Įstaigos išlaikymo lėšų pasiskirstymas

Kaip matyti pirmame grafike, 2020 metais įstaigos išlaikymo lėšas sudarė: biudžeto lėšos – 79 % , valstybės lėšos – 6 % , spec. programos lėšos – 15 %.

2 grafikas. **Biudžeto išlaidų pasiskirstymas procentais**

2020 metais įstaigos biudžeto išlaidos pasiskirstė: darbo užmokesčiui – 298 931,82 Eur, Socialinio draudimo įmokoms – 4 809,34 Eur, prekėms ir paslaugoms – 24 470,66 Eur.

3 grafikas. **Valstybės delegaluotų lėšų pasiskirstymas procentais**

Valstybės delegaluotos lėšos pasiskirstė: darbuotojų dirbančių su sunkia negalia asmenimis darbo užmokestis – 10 813,80 Eur, socialinio draudimo įmokos – 156,70 Eur, medikamentams 291,38 Eur, mitybos išlaidos – 3 999,48 Eur, ryšių paslaugos – 165,29 Eur, transporto išlaidos –

943,12 Eur, aprangos ir patalynės išlaidos – 90,00 Eur, kvalifikacijos kėlimas – 320,00 Eur, informacinių technologijų išlaidos – 500,00 Eur, kitos paslaugos ir prekės – 5652,73 Eur.

4 grafikas. Spec. programos lėšų pasiskirstymas procentais

Gautos lėšos už teikiamas paslaugas įstaigoje pasiskirsto taip: darbo užmokesčiui – 6451,79 Eur, socialinio draudimo įmokoms – 90,25 Eur, mitybai – 16 846,43 Eur, medikamentams – 2319,74 Eur, ryšių paslaugos – 509,37 Eur, transporto išlaikymui – 2315,93 Eur, aprangai ir patalynėi – 1132,93 Eur, komandiruočių – 235,89 Eur, mat. turto remonto išlaidoms – 9401,02 Eur, kvalifikacijos kėlimas – 178,00 Eur, informacijų technologijų išlaidos – 1337,02 Eur, kitoms prekėms ir paslaugoms – 10 976,56 Eur.

5. INFORMACIJA APIE LANKYTOJUS IR GYVENTOJUS

4 lentelė. Lankytojai ir gyventojai 2019 bei 2020 m.

Veiklos centras	Lankė		Atvyko		Išvyko		Amžius (18-29)		Amžius (30-59)	
	vyrų	moterų	vyrų	moterų	vyrų	moterų	vyrų	moterų	vyrų	moterų
2019 metai	25	10	-	-	-	-	9	3	16	7
2020 metai	25	10	-	-	2	1	5	2	20	8
2020 metais Veiklos centrą lankė 35 asmenys (iš jų ilgalaike socialinę globą gavo 11 asmenų.) Metų pabaigoje lankytojų skaičius – 32 asmenys (per metus 2 asmenys mirė, 1 asmuo nutraukė paslaugas dėl asmeninių priežasčių).										
„Gyvenimo namai“	Gyveno		Atvyko		Išvyko		Amžius (18-29)		Amžius (30-59)	
	vyrų	moterų	vyrų	moterų	vyrų	moterų	vyrų	moterų	vyrų	moterų
2019 metai	9	2	-	-	-	-	1	-	8	2
2020 metai	9	2	-	-	-	-	-	1	9	1
„Gyvenimo namuose“ 2020 metais gyveno 11 asmenų. Metų pabaigoje gyventojų skaičius – 11 asmenų.										

6. TEIKIAMŲ SOCIALINĖS GLOBOS PASLAUGŲ KAINA VIENAM PASLAUGŲ GAVĖJUI

5 lentelė. 2019 ir 2020 m. palyginimas

Veiklos centras	2019 m.	2020 m.
Lankytojų skaičius su negalia	17	17
Lankytojų skaičius su sunkia negalia	7	7
Vieno lankytojo išlaikymas per mėnesį su negalia (Eur)	747,80	861,69
Vieno lankytojo išlaikymas per mėnesį su sunkia negalia (Eur)	876,45	981,99
„Gyvenimo namai“		
Gyventojų skaičius su negalia	10	10
Gyventojų skaičius su sunkia negalia	1	1
Vieno gyventojų išlaikymas per mėnesį su negalia (Eur)	986,85	1128,58
Vieno gyventojų išlaikymas per mėnesį su sunkia negalia (Eur)	1121,68	1265,47

7. 2020 METAIS NEĮGALIŲJŲ VEIKLOS CENTRE VYKDYTOS PROGRAMOS, PRIEMONĖS, VEIKLOS

Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centras teikia kompleksines paslaugas suaugusiems asmenims turintiems protinę ir psichinę negalią bei jų šeimoms. Atsižvelgiant į strateginius veiklos plano tikslus, uždavinius bei programos priemones, Veiklos centras:

1. Teikė bendrąsias socialines paslaugas:

- informavimo (informacijos suteikimas neįgaliam asmeniui ir jo šeimos nariams apie įstaigas, teikiančias socialinę, teisinę ir psichologinę pagalbą; apie dokumentų tvarkymo procedūras; apie skiriamą materialinę ir nematerialinę socialinę pagalbą, suteikta informacija socialinio būsto, gyvenamosios vietos deklaracijos ir kitais klausimais) – 803 atvejai;
- konsultavimo (šeimos problemų sprendimo būdai, sveikatos, socialinės adaptacijos, integracijos į visuomenę, lengvatų ir kiti klausimai) – 575 konsultacijų;
- tarpininkavimo (nukreipiant į medicinos įstaigas, psichikos sveikatos centrą, pas kitų sričių specialistus; rengiant dokumentus dėl nukreipimo į socialinės globos įstaigą, tarpininkavimas sprendžiant įvairias asmens (šeimos) problemas, mokant mokesčius, registruojant pas specialistus, ir kt.) – 516 paslaugų;
- atstovavimo (migracijos tarnybose bei socialinės paramos skyriuose, gydymo, mokesčių mokėjimo įstaigose – 490 paslaugų);
- maitinimo organizavimo (dietos taikymas, specialaus maisto paruošimas, maitinimas). Veiklos centro lankytojai maitinami 3 kartus per dieną, „Gyvenimo namų“ gyventojai maitinami 4 kartus per dieną ir duodami naktiečiai. **Steigėjo patvirtintos maitinimo kainos:** Veiklos centre 1 lankytojui 1 dienai iki 29 metų amžiaus – 3,01 Eur, virš 29 metų amžiaus – 2,88 Eur, „Gyvenimo namų“ 1 gyventojui 1 dienai iki 29 metų amžiaus – 3,24 Eur, virš 29 metų amžiaus – 3,14 Eur;
- transporto organizavimo (vidutiniškai 17 neįgaliųjų atvežti į Veiklos centrą ir parvežti į gyvenamąją vietą per metus suteiktos 5029 paslaugos, vykstant į gydymo įstaigas – 575, apsirūpinti medikamentais ir kitais svarbiais reikalais – 476, vežti Veiklos centro lankytojus į renginius – 240);
- asmens higienos ir priežiūros organizavimo paslaugos (sauskelnių keitimas, apdangymas, pagalba tualete);

- sociokultūrinės paslaugos (užimtumo organizavimo, pramoginių renginių lankymas, informacijos teikimo apie vykstančius renginius, nevyriausybinų organizacijų vykdomas labdaros akcijas; integracinis ir prevencinis veiklų ir priemonių įgyvendinamas Jonavos rajone).

2. Teikė specialiąsias paslaugas:

- dienos socialinė globa buvo suteikta 35 asmenims, iš jų 7 – su sunkia negalia;
- ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa – 11 asmenų, iš jų 1 asmuo – su sunkia negalia.

3. Rengė išvadas dėl asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu „Dėl asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ Nr. A1-742, Veiklos centre pradėtas vykdyti asmens galimybių pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus, savarankiškai ar naudojantis pagalba konkrečioje srityje, vertinimas bei išvadų rengimas. Išvados ruošiamos tiek nustatant neįgalaus asmens neveiknumą pirmą kartą, tiek kasmet peržiūrint asmenų gebėjimus pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus visame Jonavos rajone. Iš viso per 2020 m. buvo parengtos bei Jonavos raj. savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui pateiktos **98 asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus vertinimo išvados**. Vertinant asmens gebėjimus buvo laikomasi šių principų: veiksnio prezumpcija, palankiausio asmeniui pasirinkimo ieškojimas, proporcingumas, į asmenį orientuotas socialinio darbuotojo požiūris, konfidencialumas, sąsaja su pagalbos poreikiu, nešališkumas.

6 lentelė. Duomenys apie atliktų 2020 m. „Asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus“ vertinimų rezultatus

Iš viso gauta įvertinti	96 asm.		
	Pateikta išvadų	Įvertinti asmenys, kurie liko neįvertinti 2020 m.	Nespėta įvertinti 2020 m., bus vertinama 2021 m.
	98	4	2
Iš viso 2020 m. įvertinti 98 asmenys, iš jų:			
○ pirmą kartą vertinti – 21 asmuo;			
○ atliktas būklės perversinimas (pakartotinai) – 77 asmenims.			

4. Vykde programas. Jonavos rajono neįgalųjų veiklos centre vykdytos socialinių, lytinio švietimo, finansinio raštingumo, kasdienio gyvenimo, alternatyviosios komunikacijos ir dar daugelio kitų vykdomų veiklų kryptį įgūdžių ugdymo bei lavinimo programos. Jų turiniu siekiama vystyti įvairius jaunuolių gebėjimus ir įgūdžius bei formuoti vertybines nuostatas. Tai apima asmens savivertės stiprinimą, bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių lavinimą, probleminių situacijų valdymo įgūdžių tobulinimą, veiklos komandoje principus ir pan. Taip pat yra siekiama pozityvaus savęs vertinimo, pasitikėjimo savimi ir atsakingo elgesio nuostatų. Viena pagrindinių ankščiau minėtų programų užduočių – įgalinti asmenį, formuoti, atkurti, palaikyti jo savarankiškumą, padėti išreikšti jo stiprybes ir suspenduoti jo silpnybes. Įgyvendinant kineziterapijos programą buvo vykdoma aktyvi ir pasyvi kineziterapija, kineziterapija naudojant elastinio pasipriešinimo gumas ir nestabilias platformas, gydomieji fiziniai ir gimnastikos pratimai, stuburo ir sąnarių mobilizacija, kvėpavimo pratimai, masažas, postizometrinė relaksacija siekiant normalizuoti raumenų tonusą, įvairių komplikacijų ir kontraktūrų profilaktikos užtikrinimas. **Iš viso organizuoti – 1069 užsiėmimai.**

Vykdamas psichologinės pagalbos teikimo programą, buvo teikiamos individualios konsultacijos, vykdomi grupiniai užsiėmimai, atliekami vaidmenų žaidimai ir psichodiagnostika,

vykdoma grupinė ir individuali meno terapija, organizuojami edukaciniai ir motyvaciniai pokalbiai, gerinama psichoemocinė būseną, kognityvinės funkcijos ir tarpasmeninis bendravimas, ugdomi emocijų atpažinimo ir lavinami valdymo įgūdžiai. Per 2020 m. iš viso buvo suteiktos **1064** psichologo paslaugos. Veiklos centro organizuojamų veiklų pagrindinis tikslas – įgalinti neįgalų asmenį, kad jis galėtų plėtoti savo potencialias galimybes. Tai nuoseklus veiksmų procesas tarp neįgaliojo ir centre dirbančių specialistų, kuris vykdomas siekiant nustatytų tikslų.

Prieš pradėdant taikyti tam tikrus socialinio darbo metodus, ugdyti tam tikras neįgaliojo kompetencijas, svarbu įsivertinti kiekvieno neįgaliojo asmeninius poreikius, problemas bei įtakančias aplinkybes, tik tuomet užimtumo veiklos gali būti veiksmingos ir sėkmingos. Vykdamas neformaliojo ugdymo programas, socialiniai darbuotojai, sudaro individualius veiklos planus kiekvienam lankytojui. Individualių planų tikslas – matyti asmens gebėjimus. Jų turinys – lankytojo galimybės, keliami tikslai, motyvacijos sritys. Kiekvienais metais atliekamas Suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio vertinimas ir sudarinėjami Individualūs socialinės globos planai (ISGP) dalyvaujant pačiam lankytojui ir (ar) jo atstovui. Pasikeitus jų poreikiams ar galimybėms, individualus socialinės globos planas yra keičiamas.

Atsižvelgiant į Individualius socialinės globos planus (ISGP), Veiklos centre vykdomas neformalusis ugdymas, kurio metu vystoma neįgalių asmenų emocijų raiška bei socializacijos galimybės, ugdomos asmeninės, edukacinės ir socialinės kompetencijos, tenkinami pažinimo ir saviraiškos poreikiai. 2020 m. buvo toliau plėtojamos šios **neformaliojo ugdymo kryptys**:

- **Meninė** – muzikos, teatro, dailės, molio terapijos, siuvinėjimo, literatūrinių vakaronių ir kt. užsiėmimų metu buvo sukuriama saugi atmosfera, padedanti psichikos sutrikimų turintiems asmenims įveikti pasipriešinimą. Tai naudinga, nes suteikė galimybę išreikšti agresyvius jausmus socialiai priimtina forma. Šių užsiėmimų dėka buvo ugdomi neįgalių asmenų meniniai sugebėjimai, puoselėjama etninė kultūra, skatinamas asmenų kūrybiškumas, aktyvumas, jausmų išraiška, ugdomas individualumas, sudaromos sąlygos labiau atsipalaiduoti, atsikratyti kai kurių kompleksų, pamatyti save ir kitus kitokiu kampu, išskelti užslopintas emocijas, pajusti gyvenimo džiaugsmą. 2020 m. tęsta Technologijų (rankdarbių) ugdymo programa, kurios metu buvo gaminami papuošalai ir aksesuarai, rankdarbiai iš antrinių žaliavų ir gamtinių medžiagų, pradėta mokytis siūti ir dygsniuoti. Iš viso organizuota **375 užsiėmimų**.

- **Asmeninių finansų valdymo** – neįgalieji buvo ugdomi valdyti savo asmeninius finansus, mokantis atlikti įvairius aritmetinius veiksmus, planuoti išlaidas, taupyti, tikslingai leisti pinigus, lavinti matematinius, dėmesio koncentravimo įgūdžius, lavinami atsiskaitymo perkant eurais įgūdžiai ir kt. Šių užsiėmimų metu skatintas loginis mąstymas, intelektiniai gebėjimai ir pastabumas pagal kiekvieno jaunuolio individualius poreikius. 2020 m. buvo organizuoti **56 užsiėmimai**.

- **Pažintinė-pedagoginė** – suteikė neįgaliesiems galimybę plėsti žinias, įgytas formaliojo ugdymo metu: skaitymo, diktantų rašymo, tekstų nurašymo nuo knygos, matematinių veiksmų atlikimo ir kt. Siekiant ugdyti brandžią asmenybę, gebančią kiek įmanoma prisitaikyti prie nuolat besikeičiančio pasaulio, Veiklos centras organizuojamomis veiklomis siekė gilinti ir lavinti neįgalių asmenų raštingumo, darbo su kompiuteriu įgūdžius, matematinius intelektinius sugebėjimus, buvo sudarytos sąlygos realizuoti pažinimo, kūrybiškumo ir kt. poreikius. Vyko **69 užsiėmimai**.

- **Ekologinė-kraštotylinė** – neįgalieji turėjo galimybę užsiėmimų metu ugdyti meilę ir pagarbą viskam, kas gyva. Šie užsiėmimai padėjo neįgaliesiems pažinti ne tik aplinką, bet ir

gimtojo krašto kultūrą, tradicijas, suvokti kultūros savitumą, aplinkos ir savęs pažinimą per spalvas. **Vyko 15 užsiėmimų.**

- **Socialinė** – siekiant skatinti socializaciją, įvairių užsiėmimų ir renginių metu buvo didinama neįgalių asmenų integracija į visuomenę, leidžiama pasijusti pilnaverte asmenybe, siekiama ne tik to, kad kiti priimtų neįgalius asmenis, bet ir neįgalaus asmens sugebėjimų priimti kitus, skatinama pagalba mažesniams, silpnesniams, globos reikalaujančiam asmeniui. Šių užsiėmimų dėka buvo ugdoma prasmingo individualaus ir visuomeninio gyvenimo samprata, neįgalieji buvo skatinami socialiai dalyvauti, bendrauti ir bendradarbiauti su kitais asmenimis, kad galėtų pasijausti pilnaverte asmenybe ir svarbiu visuomenės nariu, sudarant sąlygas realizuoti pažinimo, kūrybiškumo, tobulėjimo poreikius. Viena pagrindinių ankščiau minėtų programų užduočių yra įgalinti asmenį, formuoti, atkurti, palaikyti jo savarankiškumą, padėti išreikšti jo stiprybes. Siekiant įgyvendinti socializacijos veiklas, dalyvauta įvairiose paramos akcijose, renginiuose. **Vyko 198 užsiėmimai.**

- **Darbinė** – tai tikslinga žmogaus veikla, duodanti tam tikrų rezultatų ir suteikianti žmogaus gyvenimui prasmę. Sugebėjimas tinkamai atlikti veiklos užduotis ir teigiamas kompetencijos įvertinimas skatina adaptaciją, pakelia savigarbą ir motyvaciją. Veiklos centre vykdoma darbinio įgūdžių lavinimo programa, kurios pagrindinis tikslas – didinti neįgaliųjų savarankiškumą juos supančioje aplinkoje, siekiant, kad kuo mažiau jie būtų priklausomi nuo kitų ir sugebėtų patys su minimalia pagalba pasirūpinti savimi. Šių užsiėmimų dėka buvo lavinami neįgalių asmenų darbiniai įgūdžiai, imituotas darbas atkartojant realų darbo procesą, didinamas pasitikėjimas savimi, kai sukuriamas tam tikras produktas. Tai padėjo ugdyti ne tik darbinius įgūdžius, išipareigojimą, bet ir teigiamą nuostatą į darbą. Veiklos centras bendradarbiauja su verslo organizacija UAB „Tokė LT“, kuri suteikia produkcijos. Iš šios produkcijos neįgalieji gamina sėdmaišius, pagalves ir kt. Darbinis užimtumas organizuotas **56** kartus.

- **Sportinė-turistinė** – padeda plėtoti neįgalių asmenų fizines galias, skatina jaustis fiziškai tvirtesniais. Veiklos centre neįgalieji kiekvieną dieną mankštinasi, sportuoja treniruoklių salėje, šoka, eina pasivaikščioti, organizuojamų sveikatos užsiėmimų metu neįgalieji mokomi sveikai gyventi. 2020 m. prarastos 499 individualios mankštos, 246 grupinės mankštos, atlikti 65 masažai ir 824 masažai masažiniame krėslė, 707 preso terapijos ir 423 elektrostimuliacijos. Vykdytas projektas „Gerovės užtikrinimas teikiant kompleksines paslaugas negalią turintiems asmenims, gaunantiems ilgalaikes socialinės globos paslaugas“. Jo metu prarasti 159 sportiniai užsiėmimai. Taipogi 2020 metais vykdytas projektas „Judėjimas – tai gyvenimas“, jo metu buvo atlikta 41 kineziterapinė mankšta. Iš viso organizuoti **2964 užsiėmimai.**

Naudojant įvairius neformaliojo ugdymo metodus, buvo ugdomas neįgalių asmenų savarankiškumas, tobulinami turimi jų gebėjimai, gerinama emocinė ir fizinė būklė, gebėjimas rinktis ir orientuotis dinamiškoje aplinkoje, ugdomas kūrybiškumas, mokinami bendrauti ir bendradarbiauti per dailės, muzikos, improvizacijos užsiėmimus, sudarytos sąlygos saviugdai ir turiningo laisvalaikio praleidimui. Programa taip pat suteikė neįgaliesiems teigiamų emocijų, komfortabilią aplinką, kurioje jie galėjo tobulinti bendravimo įgūdžius, ugdyti savarankiškumą, pasitikėjimą savimi ir aplinkiniais, švelninti psichologinius konfliktus, plėtoti kūrybines idėjas ir emocijų raišką įvairiose meno terpėse, taip skatinant aktyvumą bei integraciją į visuomenę.

Veiklos centre organizuojamos papildomos paslaugos nestieigiant šių pareigybių socialinių paslaugų įstaigoje:

- Gydytojų paslaugos – atsižvelgiant į neįgaliųjų poreikius, jie registruojami ir lydimi pas gydytojus į VšĮ Jonavos pirminės sveikatos priežiūros centrą;

- Psichiatro paslaugos organizuojamos VšĮ Jonavos psichikos sveikatos centre esant tėvų (globėjų) prašymams. Šios įstaigos įsikūrusios netoliese.

- Bendrosios praktikos slaugytojo paslauga teikiama lankytojams esant poreikiui. Slaugytojo paslauga suteikiama iš struktūrinio padalinio „Gyvenimo namai“.

1. Organizavo kultūrinės veiklas (žr. 6 lentelę) ir dalyvavo kitų organizuotuose renginiuose (žr. 7 lentelę).

7 lentelė. Įstaigoje surengti/ organizuoti renginiai

Eilės nr.	Data	Surengti /organizuoti renginiai
1.	2020-01-13	Sausio 13-osios, Laisvės gynėjų dienos minėjimo popietė. Pilietinė iniciatyva „Atmintis gyva, nes liudija“.
2.	2020-02-06	Saugaus eismo renginys vykdant projektą „Saugus eismas bendruomenėje“
3.	2020-02-07	Išvyka i Ruklos globos namus. Parengtas bei pademonstruotas jaunuolių šokis šv. Valentino dienos proga (globos namų gyventojams).
4.	2020-02-14	Šv. Valentino dienos minėjimo popietė. Svečiuose lankėsi Jaunimo mokyklos specialiosios klasės ugdytiniai.
5.	2020-02-17	Šventinė Vasario 16-osios dienos minėjimo popietė.
6.	2020-02-21	Paskaita įstaigos lankytojams „Gyvenk sveikai“ (paskaitą vedė savanorė A. Baniulytė)
7.	2020-02-26	Paskaita apie higieną bei lytinį švietimą. Paskaitą vedė Jonavos sveikatos biuro specialistė Simona.
8.	2020-03-06	Jaunuolių šokio kūrimas bei pasirodymas, siekiant palaikyti Eurovizijos atrankoje dalyvaujančius Lietuvos atlikėjus.
9.	2020-03-11	Kovo 11-osios Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo popietė.
	2020-03-16	KARANTINO PRADŽIA
10.	2020-03-19	Gandro dienos minėjimas (<i>įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje</i>).
11.	2020-03-20	Tarptautinės teatro dienos minėjimas (<i>įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje</i>).
12.	2020-03-21	Pasaulinės Dauno sindromo dienos minėjimas „Spalvotos kojines“ (<i>įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje</i>).
13.	2020-04-02	Popietė skirta Autizmo supratimo dienai paminėti (<i>įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje</i>).
14.	2020-04-06	Saugaus eismo dienos minėjimo popietė (<i>įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje</i>).
15.	2020-04-10	Šv. Velykų minėjimas (<i>įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje</i>).
16.	2020-04-16	Savaitės fotografijų iššūkiai namuose: vaivorykštė, vardas, galvosūkių, mamos ir (ar) tėčio vardas, reklama, kita perspektyva ir keisti kadrai, parengimas (<i>įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje</i>).

17.	2020-04-27	Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centro padėka medikams.
18.	2020-04-30	Mamyčių dienos minėjimas „Geriausiai mamai, gražiausi žiedai“ (įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje).
19.	2020-05-15	Šeimos dienos minėjimas (įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje).
	2020-05-17	KARANTINO PABAIGA
20.	2020-05-22	Šventinė popietė Centre, skirta Šeimos dienai paminėti.
21.	2020-06-05	Tėvo dienos minėjimo popietė.
22.	2020-06-29– 2020-07-03	Vasaros stovykla „Savaitė be smurto“ Šventojoje.
23.	2020-07-07	Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos minėjimo popietė.
24.	2020-08-13	Pažintinė išvyka į „Jonavos alpaku“ ūkį.
25.	2020-08-14	Pažintinė išvyka į „Jonavos alpaku“ ūkį.
26.	2020-09-01	Mokslo ir žinių dienos minėjimo popietė.
27.	2020-09-07	Panevėžio miesto dienos minėjimo šventinė popietė.
28.	2020-09-25	Europos kalbų dienos minėjimo popietė.
29.	2020-09-28	Rudens šventė „Rudeninė mugė“.
30.	2020-10-09	Pasaulinės psichikos sveikatos dienos minėjimo popietė.
31.	2020-10-13	Europos saugaus eismo dienos minėjimo popietė.
32.	2020-10-30	„Monstrų diskoteka“ (Šiurpdienio šventė).
33.	2020-11-03	Saugaus eismo minėjimo popietė „Monstrai kelyje“.
34.	2020-11-06	Šventinė Pyragų dienos minėjimo popietė.
35.	2020-11-16	Tarptautinės tolerancijos dienos minėjimo popietė.
36.	2020-11-27	Kalėdinių Advento vainikų pynimo popietė.
37.	2020-12-01 2020-12-30	Kalėdinės eglutės kūrimas ir dalyvavimas Kalėdinių eglučių miestelyje – Jonavoje.
38.	2020-12-03	Tarptautinės neįgaliųjų žmonių dienos minėjimo akcija / iniciatyva „Noriu tave apkabinti!“.
39.	2020-12-22	Šv. Kalėdų popietė.

8 lentelė. Dalyvavimas kitų organizuotuose renginiuose

Eilės nr.	Data	Dalyvavimas kitų rengtuose renginiuose
1.	2020-01-31	Pramoginė, pažintinė popietė „Atvirame jaunimo centre“.
2.	2020-02-04	VšĮ „Atskirties mažinimo iniciatyvos“ surengti mokymai centro lankytojams.
	2020-03-16	KARANTINO PRADŽIA
3.	2020-03-18	Šiaulių policijos bendruomenės pareigūnų piešinių konkursas „Mums rūpi mūsų saugumas“.
4.	2020-04-16	Jonavos kultūros centro nuotraukų konkursas „(Ne) nuobodžiauju“.
	2020-05-17	KARANTINO PABAIGA
5.	2020-07-09	Edukacinė programa ir apsilankymas Valero ir Renatos Mikalauskų

		sodyboje. Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Jonavos viltis“ organizuota išvyka.
6.	2020-07-15	Edukacinė programa ir apsilankymas Valero ir Renatos Mikalauskų sodyboje. Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Jonavos viltis“ organizuota išvyka.
7.	2020-08-05	Išvyka į Jonavos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos terasą – pasiklausyti Ievos Zasimauskaitės koncerto.
8.	2020-09-17	Ažuoliuko sodinimas Veiklos centre, kurį dovanavo „Swedbank“ kolektyvas.
9.	2020-10-07	Pasaulinės psichikos sveikatos dienos minėjimo popietė Jonavos suaugusiųjų švietimo centre, kurią organizavo sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Jonavos viltis“.
10.	2020-10-23	Edukacinė programa „Spalvoto smėlio paveikslėlio kūrimas“. Užsiėmimą organizavo Jonavos savivaldybės viešoji biblioteka.
11.	2020-10-29	Dalyvavimas konkurse „Moliūgų terasa“. Konkursą organizavo Jonavos savivaldybės viešoji biblioteka.
12.	2020-11-04	Jonavos savivaldybės viešosios bibliotekos rengto konkurso / parodos „Moliūgų terasa“ prizo atsiėmimas.

2. Kėlė socializacijos lygį. 2020 m. pavasarį Lietuvoje įvedus visuotinį karantiną dėl COVID-19, Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centre laikinai nutrauktas tiesioginis (kontaktinis) dienos socialinės globos paslaugų teikimas. Šiuo laikotarpiu paslaugos buvo teikiamos nuotoliniu būdu įvairiomis komunikacijos priemonėmis nuolat palaikomas bendravimas su klientais ir (ar) jų artimaisiais, suprantamais būdais ir formomis teikiama informacija apie virusą, rekomendacijas ir jo prevenciją, įstaigos socialinio tinklo „Facebook“ paskyrose sukurtos savitarpio paramos grupės klientams ir (ar) jų artimiesiems, organizuojamos įvairios meninės, sportinės ir kt. užimtumo veiklos, grupiniai video susitikimai, rengiami aktyvūs konkursai, minimos šventinės dienos įtraukiant visą bendruomenę. Taip pat buvo teikiamos individualios psichologinės konsultacijos. Nuotolinis darbas buvo organizuojamas atsižvelgiant į kiekvieno kliento ir (ar) jų artimųjų individualius poreikius. Įvairiomis komunikacijos priemonėmis teikiant rekomendacijas rūpinamasi individualiais kliento poreikiais: orientavimusi laike ir aplinkoje, dienos režimo laikymusi, vaistų vartojimu, socialinio bendravimo palaikymu, tinkamu poilsiu ir laisvalaikiu. Įvertinus neįgaliųjų klientų poreikius, turimus gebėjimus ir galimybes, į namus bekontakti būdu pristatomos paruoštos metodinės užduotys ir šiam užimtumui atlikti reikalingos priemonės. Be to, užtikrinami gyvybiškai svarbūs klientų ir (ar) jų artimųjų poreikiai – aprūpinami maisto produktais ar pagamintu maistu, vaistais, cigaretėmis ir kt., įvairiomis asmens apsaugos priemonėmis. Vis dėlto, nežiūrint į nuotoliniu būdu teikiamų paslaugų kompleksškumą, buvo stebima pakitusi klientų emocinė būklė, sumenkę socializacijos įgūdžiai, stigo bendravimo su draugais, tai iššaukė nerimastingumo, agresijos į save ir aplinką priepuolius.

Pažymime, kad rudenį Lietuvoje įvedus antrą karantiną dėl COVID-19, atsižvelgiant į ministerijos rekomendacijas, paslaugos asmenims su negalia buvo teikiamos tiesiogiai, t. y. kontaktiniu būdu centro patalpose asmenis skirstant į mažesnes grupeles. Nepaisant pakitusios veiklų organizavimo formos, klientai jautėsi daug saugiau ir ramiau. Jų socializacijos, psychosocialiniai, fizinio aktyvumo ir kt. poreikiai buvo patenkinti.

3. Kėlė darbuotojų kvalifikaciją. Siekiant aukštesnės teikiamų paslaugų kokybės, 22 įstaigos darbuotojai 2020 m. kvalifikaciją kėlė tokiuose mokymuose, seminaruose, kursuose, konferencijose ar kt. kaip: UAB „Ekonominės konsultacijos ir tyrimai“ mokymuose „Atvejo vadybos metodo taikymas teikiant asmenims su negalia ir jų šeimoms (globėjams, rūpintojams) atvejo koordinavimo paslaugas“ – 24 ak. val., Žinių centro mokymuose „LR Darbo kodeksas ir personalo dokumentai: darbo teisinių santykių sudarymo, vykdymo ir nutraukimo aktualijos“ – 6 ak. val., Europos socialinio fondo agentūros susitikime „Draugystė, kuri skatina kurti“ – 5 ak. val., Visuomenės sveikatos biuro mokymuose „Savižudybių prevencijos įgūdžių mokymai ASIST“ – ak. 24 val., Viešųjų pirkimų agentūros praktiniuose mokymuose „Supaprastintų viešųjų pirkimų vykdymo aktualijos 2020 m.“ – 8 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Kas yra integracija ir kokia jos svarba?“ – 8 ak. val., Lietuvos psichologų sąjungos nuotolinėje konferencijoje „Aktualių sprendimų paieškos psichologijos moksle ir praktikoje“ – 8 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Problemų sprendimo ir sprendimų priėmimo įgūdžių lavinimas“ – 4 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Patyčių ir smurto atpažinimas ir stabdymas“ – 8 ak. val., Juridicum mokymuose „Personalo dokumentų valdymo pertvarka įstaigose/ įmonėse nuo 2020 m. sausio 1 d. ir aktualūs darbo teisės klausimai“ – 6 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Apie vaikų pyktį“ – 1 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Alternatyvos bausmėms“ – 4 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Mokytojo ir mokinio ryšys: pažinti, suprasti, sutarti“ – 1 ak. val., Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos mokymuose „Antikorupcijos mokymai“ – 8 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Kas yra autizmo spektro sutrikimas (ASS)?“ – 8 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Kaip vaiką, turintį ASS, tinkamai įtraukti į socialinę aplinką su bendraamžiais ir ugdyti jo socialinius įgūdžius?“ – 10 ak. val., Europos socialinio fondo agentūros nuotoliniame seminare „Nauji iššūkiai – kaip veikti šiandieninėje situacijoje“ – 2 ak. val., Lietuvos žmonių su negalia sąjungos nuotoliniuose mokymuose „Europos sąjungos investicijų teikiamos galimybės neįgaliųjų reikmėms“ – 3 ak. val., Europos socialinio fondo agentūros nuotoliniame seminare „Susirgusi laisvė“ – 3 ak. val., Higienos instituto nuotoliniuose mokymuose „Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema. Nepageidaujamų įvykių stebėseną“ – 7 ak. val., Kauno kolegijos ir Jonavos rajono socialinių paslaugų centro mokymuose „Individualios priežiūros personalo psichosocialinių įgūdžių ugdymas“ – 16 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Mobingo scenarijai ir prevencija“ – 8 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Susirinkimų valdymas“ – 6 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Efektyvus pasisakymo (prezentavimo) dėsniai“ – 6 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Asmens duomenų apsauga švietimo įstaigose“ – 4 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Kaip įkvėpti save ir kitus darbui?“ – 4 ak. val., VšĮ Trakų švietimo centro ir VšĮ „Gyvenimo Universitetas LT“ nuotoliniuose mokymuose „Pozityvaus mąstymo lavinimas?“ – 18 ak. val.

4. Teikė trumpalaikės globos paslaugas. Plėtojant socialinę pagalbą neįgaliesiems ir jų šeimoms nariams Veiklos centras teikia trumpalaikės socialinės globos paslaugas. Šių paslaugų

teikimas padeda šeimos nariams, globėjams, rūpintojams, kurie dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų, šeimos ar darbo įsipareigojimų ir kt.) laikinai ar darbo savaitę negali prižiūrėti asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra. 2020 m. trumpalaikės socialinės globos paslaugos buvo suteiktos 1 asmeniui.

8. PROBLEMOS

Lietuvos Respublikos Seimas 2015 m. kovo 26 d. priėmė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso pakeitimo įstatymą Nr. XII-1566, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymą Nr. XII-1567, pagal kuriuos nuo 2016 m. sausio 1 d. iš esmės reformuotas veiksnio instituto teisinis reguliavimas – teismai, nagrinėdami bylas dėl neveiksnio nustatymo, ir neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos, kasmet peržiūrinčios neveiksnių ar ribotai veiksnų tam tikroje srityje asmenų būklę, turi vadovautis ne vien mediciniais dokumentais ir jų išvadomis, bet ir savivaldybės socialinių darbuotojų išvadomis apie vertinamų asmenų gebėjimą pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus. Įsigaliojus minėtiems teisės aktų pakeitimams, nuo 2017 m. Jonavos rajono neįgalųjų veiklos centrui pavesta funkcija rengti Jonavos rajone išvadas apie asmenų, kuriuos prašoma pripažinti neveiksniais ar ribotai veiksniais tam tikroje srityje, gebėjimą pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus. Paskirtos funkcijos atlikimui dirbantys socialiniai darbuotojai turi vykdyti pas besikreipiančius dėl išvadų asmenis į namus, kad galėtų atlikti vertinimą. Pažymėtina, kad Veiklos centras disponuoja savivaldybei nuosavybės teise priklausančia, Veiklos centrui patikėjimo teise perduota transporto priemone „Ford Transit“ (valstybinis Nr. DNA-510). Miniautobusas naudojamas atvežti Veiklos centro lankytojus į Veiklos centrą ir parvežti iš jo, transportuoti gyventojus į gydymo įstaigą, apsirūpinti įstaigos ūkio reikmėmis, tvarkyti administracinius reikalus, neįgalųjų asmenų išvykų metu vykdant sociokultūrinės programas ir kt. tikslais. Atkreipiame dėmesį, kad vairuotojas centre dirba tik 0,5 etato darbo krūviu. Todėl turimos transporto priemonės naudojimas socialinių darbuotojų pavežėjimui pas vertinamus asmenis sukelia daugybę sunkumų, nes: susidaro didelės kuro ir laiko sąnaudos, nėra galimybių vienu metu užtikrinti transporto paslaugų teikimo lankytojams, gyventojams bei vidaus reikalams, papildomai mokami mikro-autobusams taikomi kelių mokesčiai bei sugedus vienintelei transporto priemonei nutrūksta transporto paslaugų teikimas, kuris yra būtinas organizuojant Veiklos centro veiklą. Siekiant užtikrinti tinkamą ir nenutrūkstamą Centrai perduotą funkcijų atlikimą bei Veiklos centro transporto paslaugų teikimo ekonomiškumą ir efektyvumą, reikalinga 1 lengvoji transporto priemonė, kuria galėtų naudotis vertinimus atliekantys socialiniai darbuotojai.

Siekiant įgyvendinti perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams veiksmų planą, vienas iš strateginių uždavinių steigti savarankiško gyvenimo būsto ar grupinių gyvenimo namų paslaugas. Šios paslaugos galėtų priklausyti atskiram struktūriniam padaliniiui. Būstas ar namai būtų skirti proto negalią turintiems asmenims, kuriems reikalinga minimali pagalba. Neįgalūs asmenys būste ar namų aplinkos kambariuose gyventų savarankiškai. Gyventojai su specialistų pagalba ir priežiūra tvarkytųsi buitį, planuotų išlaidas, atliktų namų ruošos darbus, gamintų maistą ir t. t. Globos normuose numatyta, kad grupiniai gyvenimo namai ir su apgyvendinimu susijusios paslaugos negali būti steigiamos greta esančiuose sklypuose, kad nevyktų paslaugų koncentracija vienoje vietoje. Taip pat numatoma, kad tokie namai turi būti steigiami vietovėse, kurios nuo visuomeninio transporto stotelės neturi būti nutolusios daugiau nei vieno kilometro atstumu, bei nebūtų steigiamos gyvenvietėse, kuriose yra ne mažiau nei 1000 gyventojų. Savivaldybė susiduria su gyvenimo namų

vietos suradimo šių namų steigimui problema. Remiantis šiais reikalavimai mieste nėra laisvų sklypų ir pastatų, kuriuose galėtų būti steigiami grupiniai gyvenimo ar su apgyvendinimu susiję namai. Miesto rajone būtų pastatų ir sklypų, tačiau jie neatitinka keliamų reikalavimų nes gyvenvietėse yra mažiau nei 1000 gyventojų bei iškyla susisiekiimo problemos.

Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centras įgyvendina projektą „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Jonavos rajono savivaldybėje“ Nr. 08.4.1-ESFA-V-416-02-0004. Viena iš projekte numatytų veiklų yra asmeninio asistento paslauga. Ši paslauga apima paslaugų poreikio vertinimą ir klausimyno rengimą, sprendimo priėmimą bei paslaugų teikimą. Asmeninio asistento paslaugų teikimo tikslas – „atsižvelgiant į individualius asmens poreikius, suteikti jam individualią pagalbą namuose ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant), kuri padėtų jam gyventi bendruomenėje ir integruotis į ją, neleistų izoliuoti jo nuo bendruomenės ir skatintų jo savarankiškumą, būtiną kasdieniame gyvenime“. Teisę į asmeninio asistento paslaugas turi asmenys nuo 16 metų, kuriems Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba darbingumo lygis, visiškai arba vidutiniškai apribojantis jų veiklą, dalyvumą (orientuotis, judėti, dirbti, savarankiškai tvarkyti asmeninį ir socialinį gyvenimą), ir kuriems reikalinga kitų asmenų pagalba. Atsižvelgiant į LR socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu „Dėl Asmeninio asistento paslaugų organizavimo ir teikimo bei asmeninio asistento veiklos gairių patvirtinimo“ tvarkos apraše numatytas nuostatas, susiduriama su tikslinės grupės apibrėžties problema. Pradėjus teikti šias paslaugas sulaukta labai daug senjorų (pensijinio amžiaus, kurie neturi nustatyto neįgalumo) ir jų artimųjų (kurie gyvena užsienyje ar kitose miestuose) prašymų gauti asmeninio asistento paslaugas. Šiems žmonėms tikrai reikia asmeninio asistento paslaugų, kurios padėtų juos įgalinti viešojoje ir namų aplinkoje: palydėjimas į kitas įstaigas, parduotuves, vaistines, gydymo įstaigas, asistavimas išeinant pasivaikščioti, bendravimo poreikio patenkinimas ir pan. Užtikrinant bendruomeninių paslaugų plėtrą ir efektyvumą, siūlome plėsti tikslinę grupę įtraukiant ir pensijinio amžiaus asmenis. Šiai tiksliniai grupei pakanktų 2–4 val. per dieną paslaugų, kad galėtų visapusiškai ir pilnavertiškai gyventi bendruomenėje.

Nuo 2021 m. liepos 1 d. įsigaliosiant Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo pakeitimams, savivaldybėms nėra aišku, kokia tvarka bus toliau organizuojamas asmeninio asistento paslaugų teikimas, kokia atsiras papildoma administracinė ir finansinė našta teikiant papildomas asmeninio asistento paslaugas, tokias kaip asmeninio asistento paslaugų poreikio vertinimas, darbo organizavimas, grafiko sudarymas ir apskaita, paslaugos kainos nustatymas klientui ir kt..

Lietuvoje 2020 m. įvedus ekstremalią situaciją ir visuotinę karantiną dėl COVID-19, Veiklos centras turi ribotas galimybes dalyvauti ministerijos, ES šalių ir kituose organizuojamuose projektuose. Minėtų projektų įgyvendinimas svarbus siekiant Veiklos centrui pritraukti kitų šaltinių lėšas įvairių priemonių įsigijimui, praplėčiant socialinio bendradarbiavimo tinklą, užmezgant ryšius ne tik su Lietuvos, bet ir su užsienio partneriais, kurie suteikia galimybę pasisemti gerosios patirties iš kitų šalių.

Atsižvelgiant į tai, kad paslaugos karantino metu buvo teikiamos tiesiogiai, Veiklos centras privalėjo užtikrinti saugaus atstumo laikymosi ir kitas būtinas visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygas. Tam prirėkė papildomų lėšų. Dalis jų 2020 metais buvo kompensuojamos iš Vyriausybės skirtų lėšų pandemijos reiškiniams suvaldyti, likusi dalis buvo dengiama iš Veiklos centro biudžeto atsisakant numatytų kitų išlaidų. 2021 metais, organizuojant tiesiogines užimtumo paslaugas karantino ar ekstremalios situacijos metu, vėl bus reikalingos papildomos lėšos būtinų visuomenės sveikatos

saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygų užtikrinimui.

Viena iš pagrindinių problemų, su kuria susiduria Veiklos centras – ne visos patalpos atitinka saugos ir higienos normų nustatytus reikalavimus. Norint pagerinti teikiamų paslaugų kokybę, būtinas patalpų, lauko laiptų ir aikštelės remontas, kad saugiai ir laisvai jaustųsi neįgalieji.

Socialinių paslaugų efektyvumui ir veiksmingumui įtakos turi personalo, teikiančio socialines paslaugas, kompetencija, jų pasiruošimas dirbti su neįgaliaisiais ir sudaryta metodinė bazė. Pažymėtina, kad šiuo metu Veiklos centre daugelis metodinių priemonių yra pagerintos, tačiau šis procesas šiuolaikiniame besikeičiančiame pasaulyje yra nuolatinis. Lietuvoje nuo 2020 m. įvedus ekstremalią situaciją ir visuotinį karantiną dėl COVID-19, darbuotojų kvalifikacijos kėlimas tapo aktualus ne tik socialinėje, bet ir edukacinių technologijų taikymo srityje. Siekiant spręsti šias problemas, Veiklos centras darbuotojų kvalifikaciją kelia įvairių nuotolinių mokymų pagalba.

Darbuotojų, dirbančių su protine ir psichine negalia turinčiais asmenimis, veikla sudėtinga, kompleksinė, o veiklos rezultatai sunkiai pasiekiami ir prognozuojami. Įvairiose sudėtingose situacijose iškyla nemenka rizika streso ir konfliktų, kurių dažnai neįmanoma išvengti. Darbuotojai, dirbantys su protine ir psichine negalia turinčiais asmenimis, gan dažnai susiduria tiek su verbaline, tiek su fizine klientų agresija. Nors personalas ir mokomas atpažinti ankstyvas galimos agresijos apraiškas, bet to nepakanka, kad būtų užtikrintas darbuotojų saugumas. Šiai problemai spręsti naudojami pagalbos iškvietimo mygtukai, darbuotojai apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų darbe.

Atsižvelgiant į tai, kad Veiklos centre neįgalių asmenų kaita nėra didelė, didėja vyresnio amžiaus žmonių dalis. Klientų senėjimas sukelia įvairių socialinių pasekmių. Viena pagrindinių problemų tarp pagyvenusių žmonių – įvairūs negalavimai bei lėtinės ligos. Todėl būtina ligų prevencijos, gydymo, globos ir slaugos paslaugų plėtra. Tai sąlygoja naujų darbo metodų ir priemonių atsiradimą bei taikymą Veiklos centre. Pagrindiniai Veiklos centro uždaviniai – įsigyti technines pagalbos priemones, apmokyti darbuotojus jomis naudotis (kad būtų užtikrintos saugios ir sveikos darbo sąlygos) ir pradėti taikyti naujus darbo metodus darbui su senyvo amžiaus asmenimis.

Dirbant su neįgaliaisiais akcentuojama neįgalaus žmogaus teisė į artimą, pilnavertį gyvenimą sąlygojančią aplinką. Nepaisant pažangos skatinant neįgaliųjų teises, vis dar susiduriama su kliūtimis užtikrinant neįgaliųjų asmenų integraciją į visuomenę. Norime pažymėti, kad visuomenėje vis dar vyrauja nuomonė, kad asmenys su protine ir psichine negalia kelia didelę grėsmę visuomenei, todėl daugelis visuomenės narių bijo šių asmenų. Todėl, siekiant keisti visuomenės požiūrį, Veiklos centras net ir pandemijos metu įvairiomis stengiasi kuo daugiau neįgalius jaunuolius įtraukti į visuomenės veiklas, kad jie nebūtų atstumti ar izoliuoti.

2020 METAIS ĮSTAIGOJE PATIKRINIMUS ATLIKO

1. Vidaus medicininio audito ataskaita 2020 m. spalio 14 d. Išvadose neatitikčių nenustatyta.

9. VADOVO INDĖLIS TOBULINANT ĮSTAIGOS ADMINISTRAVIMĄ IR SOCIALINIŲ PASLAUGŲ KOKYBĘ

Siekiant efektyvesnio žmogiškųjų išteklių valdymo ir aukštesnės teikiamų paslaugų kokybės, Veiklos centro vadovas 2020 m. įvykdė centro struktūrinius, pareigybių papildymo bei

kitus organizacinius pakeitimus. 2020 metais įstaigos vadovo patvirtinta nauja įstaigos valdymo struktūra, parengti pareigybių aprašai, peržiūrėtos ir papildytos darbų saugos ir sveikatos tvarkos, pakoreguotos Vidaus darbo tvarkos – darbo reglamentas, suminė darbo laiko apskaita, tikslinių ir profilaktinių tyrimų dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) organizavimo, asmeninio asistento paslaugų organizavimo ir teikimo, socialinių paslaugų srities darbuotojų kasmetinės veiklos vertinimo, netarnybinių automobilių, teikiant asmeninio asistento paslaugas Jonavos rajono savivaldybėje naudojimo, materialinių vertybių vidaus apskaitos, dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo, gavus neteisėtą atlygį veiksnių, mokėjimo už teikiamas socialinės globos paslaugas, ekstremalių situacijų valdymo plano papildymas dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) prevencijos ir kontrolės karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo laikotarpiu tvarkos. Siekiant efektyvesnio žmoniškųjų išteklių valdymo, organizuojami darbuotojų susirinkimai.

Siekiant pritraukti papildomų lėšų, įstaiga 2020 m. aktyviai dalyvavo ne tik LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei ES fondų, bet ir tarptautinių fondų finansuojamoje projektinėje veikloje:

- Erasmus + programos projektas „Komunikacija yra kelias į integraciją“ („Communication is the path to integration“). Pagrindinis projekto tikslas – gerinti neįgaliųjų gyvenimo kokybę, siekiant pagerinti kalbos sunkumų turinčių neįgalių asmenų komunikavimo gebėjimus. Vienas svarbiausių ir būtinausių žmogaus poreikių yra bendrauti. Veiklos centras kartu su partneriais iš Islandijos ir Vengrijos, projekto įgyvendinimo metu dalijosi gerąja šalių darbo patirtimi bei pristatė įvairius savo organizacijose taikomus komunikavimo metodus. Tikimasi, kad pristatyti metodai ir priemonės leis geriau pažinti vieniems kitus ir sklandžiau bendrauti, padės gerinti proto ir psichinę negalią turinčių asmenų socialinę įtrauktį. Siekiant ir toliau sėkmingai dalintis darbo patirtimi su kalbos sunkumų turinčiais neįgaliaisiais, Veiklos centras tęs bendradarbiavimą su Vengrija ir Islandija.

- Europos socialinio fondo Bendruomenių inicijuotos vietos plėtros projektas „Draugystė, kuri skatina kurti“. Projekto tikslas – didinti neįgalių asmenų su protine ir psichine negalia integraciją į visuomenę mažinant jų agresyvų elgesį. Gyvenimo kokybę lemia visas supantis pasaulis – neįgalieji turi teisę turėti draugų, būti bendruomenės dalis ir kiek įmanoma labiau jausti gyvenimo pilnatvę bei kokybę. Šiuo projektu buvo siekiama padėti neįgaliam asmeniui integruotis į visuomenę tampant pilnaverčiu visuomenės nariu. Vykdomų užsiėmimų dėka neįgalieji buvo mokomi išreikšti ir valdyti neigiamas emocijas, gerinti tarpusavio santykius, gebėjimą išreikšti, realizuoti save per konstruktyvią veiklą, sumažinant vidinį nerimą ir agresyvų elgesį. Organizuotų užsiėmimų metu neįgalieji atskleidė ir tobulino meninius gebėjimus, mokėsi rūpintis kitais, juos suprasti, užjausti. Projekto metu teikiamos kompleksinės paslaugos padėjo ne tik susidoroti su sunkumais ir atgauti kontrolę, bet ir sumažinti vyraujančią emocinę įtampą.

- Jonavos rajono savivaldybės 2020 m. neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektas „Judėjimas – tai gyvenimas“, kurio pagrindinis tikslas – skirtingą negalią turintiems asmenims organizuoti ir pravesti bendro fizinio pasirengimo, sveikatinimo treniruotes. Projekto veiklos labai reikalingos neįgaliesiems, nes pastaruoju metu stebimas sumažėjęs jų fizinis aktyvumas, kas turi įtakos jų svorio augimui, senėjančiam amžiui ir su šiais pokyčiais atsirandančioms ligoms. Visa tai daro įtaką asmens emocinei savijautai. Projekto įgyvendinimo metu buvo siekiama per sportines veiklas ir fizinį aktyvumą neįgaliuosius mokyti ne tik valdyti neigiamas emocijas, bet ir stipriau jaustis fiziškai.

- Europos socialinio fondo Bendruomenių inicijuotos vietos plėtros projektas „Gerovės užtikrinimas teikiant kompleksines paslaugas negalią turintiems asmenims, gaunantiems ilgalaikės globos paslaugas“. Vadovaujantis Jonavos miesto vietos plėtros strategijos tikslu – užtikrinti socialinių ir kitų paslaugų plėtrą prisidedant prie socialinės atskirties mažinimo, bei analizuojant neįgaliųjų smurto įveikimo galimybių būdus, Veiklos centras, bendradarbiaudamas su nevyriausybine organizacija – Kaniterapinės pagalbos centru, teikė kompleksines paslaugas, kurios padėjo smurtaujančiam neįgaliam asmeniui nusiraminti, spręsti smurto artimoje aplinkoje (tiek šeimoje, tiek įstaigoje) problemą, atgauti kontrolę grėsmę keliančiam vyksmui, gerinti santykius su kitais žmonėmis, kadangi gebėjimas valdyti emocijas ir elgesį nėra įgimtas. Projekto dėka buvo vykdomi edukaciniai kaniterapijos užsiėmimai, sukurtos nusiramavimo vietos (zonos), išplėtos atsipalaidavimo bei sporto erdvės, kuriose mokoma išreikšti ir valdyti neigiamas emocijas, organizuoti įvairūs emocijų raiškos ir valdymo užsiėmimai skirti ne tik gerinti tarpusavio santykius, bet ir gebėjimą išreikšti, realizuoti save per konstruktyvią veiklą. Organizuotų užsiėmimų dėka sumažėjo neįgaliųjų asmenų vidinis nerimas ir agresyvus elgesys.

- Neįgaliųjų reikalų departamento „Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektas“. Projektas vykdomas bendradarbiaujant su Jonavos „Viltim“. Tikslas – didinti neįgalių asmenų socialinę integraciją į visuomenę, ugdyti, palaikyti ir atkurti neįgaliųjų socialinius ir savarankiško gyvenimo įgūdžius, didinti neįgaliųjų savarankiškumą, meninių gebėjimų lavinimą. Projekto metu buvo vykdomos kasdieninių gyvenimo įgūdžių formavimo, sutrikusios raidos asmenų socializacijos, užimtumo, bendravimo įgūdžių formavimo veiklos.

- Edukacinis projektas „Lygybės medis“. Projektas buvo vykdomas Skrebinų sodyboje. Bendradarbiaujant su Savivaldybės teatru, Ruklos J. Stanislausko, „Neries“ ir „Lietavos“ mokyklomis buvo plėtojama teatrinė kultūra.

- Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Jonavos rajono savivaldybėje“, Asmeninio asistento paslaugos teikimas. Asmeninio asistento paslaugos tikslas – atsižvelgiant į individualius asmens poreikius, suteikti jam individualią pagalbą namuose ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant), kuri padėtų jam gyventi bendruomenėje ir integruotis į ją, neleistų izoliuoti jo nuo bendruomenės ir skatintų jo savarankiškumą, būtiną kasdieniame gyvenime. Teisę į asmeninio asistento paslaugas turi asmenys nuo 16 metų, kuriems Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba darbingumo lygis dėl fizinės (judėjimo, regos, klausos, vidaus organų sutrikimai) ir (ar) kompleksinės negalios, kuri visiškai arba vidutiniškai apriboja jų veiklą, dalyvumą (orientuotis, judėti, dirbti bei savarankiškai tvarkyti asmeninį ir socialinį gyvenimą), ir kuriems reikalinga kitų asmenų pagalba. Asmeninio asistento paslauga – namų ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant) individualiai asmeniui gali būti teikiama iki 4 valandų per dieną, padedanti įgalinti jo savarankiškumą ir užtikrinanti svarbiausias jo gyvybinės veiklos funkcijas (asmens higiena, mityba, judėjimas ir mobilumas, socialiniai santykiai ir aplinka), atsižvelgiant į paslaugos gavėjo (jo šeimos, tėvų ar globėjų) poreikį.

- Lietuvos automobilių kelių direkcijos projektas „Saugus eismas bendruomenėse“. Šio projekto metu buvo organizuojami įvairūs renginiai su policijos atstovais, siekiant kuo įvairesnėmis priemonėmis bei formomis priminti įvairaus amžiaus ir socialinių grupių žmonėms saugaus eismo taisykles, kelti eismo dalyvių kultūrą, skatinti visus keliuose ir gatvėse elgtis atsakingai. Projekte dalyvavo Veiklos centro 32 neįgalieji ir 5 darbuotojai, buvo bendradarbiaujama su kitomis Jonavos rajono įstaigomis: Jonavos vaikų lopšeliu-darželiu „Saulutė“, Jonavos vaiko ir šeimos gerovės

centru, Jonavos sveikatingumo klubu „Spindulys“, Jonavos globos namais, Jonavos rajono savivaldybės viešąja biblioteka.

- Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Jonavos rajono savivaldybėje“, šeimoms (asmenims) karantino, riboto karantino ar ekstremaliosios situacijos metu maisto produktų, medikamentų, higienos ir (ar) kitų būtinų prekių nupirkimo ir (ar) pristatymo paslaugų teikimas. Dėl COVID-19 ligos protrūkio ar epidemijos taikomos visuomenės sveikatos saugos priemonės apribojo įprastą viešųjų paslaugų teikimą, tai socialiai pažeidžiamiems asmenims sukėlė nenumatytą kasdienio gyvenimo sunkumų. Projekto dėka šeimoms ir asmenims, kurie priklauso didesnei rizikos susirgti sunkia COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) forma grupei, senyvo amžiaus (nuo 65 metų) ar negalia turintiems asmenims, karantino, riboto karantino ar ekstremaliosios situacijos laikotarpiu buvo teikiamos maisto produktų, medikamentų, higienos ir (ar) kitų būtinų prekių nupirkimo ir (ar) pristatymo, pagalbos sumokant mokesčius ir pan. paslaugos. Šių paslaugų teikimas padėjo patenkinti būtinuosius tikslinės grupės poreikius.

Veiklos centras, vykdydamas įvairias veiklas, 2020 m. bendradarbiavo su tokiais Lietuvos ir užsienio partneriais ir dalyvavo renginiuose: Jonavos vaiko ir šeimos gerovės centru, Jonavos vaikų lopšeliu-darželiu „Saulutė“, sveikatingumo klubu „Spindulys“ „Eismo saugumas bendruomenėse“ rengiamose akcijose, Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Jonavos Viltis“ organizuojant įvairius užsiėmimus, Jonavos „Neries“ pagrindinės mokyklos specialiojo ugdymo skyriaus ugdytiniais organizuojant Valentino dienos minėjimą, Jonavos vaikų lopšeliu-darželiu „Dobilas“ organizuojant Psichikos sveikatos bei Tolerancijos dienų minėjimus, Panevėžio jaunuolių dienos centru, organizuojant susirašinėjimą laiškais, „Sporto Legionu“ įgyvendinant projektą „Judėjimas – tai gyvenimas“, Jonavos „Turgaus kepyklėle“ organizuojant kavos popietes; Jonavos rajono savivaldybės viešąja biblioteka dalyvaujant renginyje „Moliūgų terasa“, Kaniterapijos pagalbos centru organizuojant „Kaniterapijos“ užsiėmimus, Jonavos rajono savivaldybės teatru įgyvendinant projektą „Lygybės medis“, Maisto studija „Taste StudioLT“ edukaciniame-kulinariniame renginyje, „Jonavos alpacos“ ūkiu organizuojant veiklas su gyvūnais, Jonavos visuomenės sveikatos biuru organizuojant paskaitas apie higieną bei lytinį švietimą, Jonavos Justino Vareikio progimnazija akcijoje „Kalėdiniai sveikinimai“, „Swedbank“ organizuojant įvairias akcijas ir užsiėmimus su jaunuoliais, „Laisvės TV“ gaunant paramą apsauginėmis priemonėmis, Maltos ordinu gaunant paramą apsauginėmis priemonėmis, Asociacija „Campus“ gaunant paramą apsauginėmis priemonėmis, VšĮ „Atskirties mažinimo iniciatyvos“ organizuojant antikorpucinius mokymus jaunuoliams, Jonavos jaunimo centru organizuojant bendras veiklas, Rūklos globos namais organizuojant susitikimą su seneliais, Islandijos centru „Haefingarstodin Baejarhrauni“, Vengrijos „Strazsa Tanya Kozhasznu szocialis szovetkezet“ centru įgyvendinant Erasmus + programos projektą „Communication is the path to integration“.

2020 m. užmegzti nauji bendradarbiavimo ryšiai su partneriais – „Swedbank“, „Laisvės TV“, Maltos ordinu, asociacija „Campus“, VšĮ „Atskirties mažinimo iniciatyvos“.

Papildomos lėšos ir žmoniškieji išteklių 2020 m. buvo pritraukiami bendradarbiaujant su Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pagal subsidijų programą, kuria remiantis buvo įdarbintas 1 asmuo. Įstaigoje praktiką atliko 6 asmenys. Įstaigoje savanoriavo 3 asmenys. Tai padėjo patenkinti žmoniškųjų išteklių stokos poreikį.

Siekiant viešinti Jonavos rajono neigaliųjų veiklos centro veiklą, bendradarbiaujant su žiniasklaidos atstovais, buvo paruošti ir publikuoti straipsniai: Veiklos centro internetiniame puslapyje www.jnvc.lt, socialiniame tinklapyje „Facebook“, VĮ Lietuvos automobilių kelių

direktijos puslapyje 2020 m. balandžio 6 d. straipsnis „Konkurso saugaus eismo tema nugalėtojų darbais išpiešti paviljonai primins apie tinkamą elgesį kelyje“ <https://lakd.lrv.lt/lt/naujienos/konkurso-saugaus-eismo-tema-nugaletoju-darbais-ispiesti-paviljonai-primins-apie-tinkama-elgesi-kelyje>, „Jonavos žinios“ internetiniame puslapyje 2020 m. balandžio 27 d. straipsnis „Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centro padėka medikams“ <https://www.jonavoszinios.lt/naujiena/jonavos-rajono-neigaliuju-veiklos-centro-padekamedikams/>, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuotoje socialinių darbuotojų įvaizdžio stiprinimo kampanijoje „Socialiniai darbuotojai keičia gyvenimus“ internetiniame puslapyje <https://www.facebook.com/socmin/videos/833491674057921/>, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuotoje socialinių darbuotojų įvaizdžio stiprinimo kampanijoje „Socialiniai darbuotojai keičia gyvenimus“ internetiniame puslapyje video medžiaga „Socialiniai darbuotojai: padėdami kitiems tampame laimingesni“ https://youtu.be/iIZPC_QhRIE, „Jonavos žinios“ internetiniame puslapyje 2020 m. rugsėjo 29 d. straipsnis „Tarp 2020 m. kokybės konkurso nominantų – Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centras“ https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2726649740996854&id=100009555652477, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuotoje socialinių darbuotojų įvaizdžio stiprinimo kampanijoje „Socialiniai darbuotojai keičia gyvenimus“ internetiniame puslapyje video medžiaga „13-metėi lemiamu metu ištiesė pagalbos ranką: užaugusi kasdien padeda kitiems“ https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2726658257662669&id=100009555652477, „Delfi“ internetiniame puslapyje 2020 m. lapkričio 13 d. straipsnis „Neeilinė Rimanto istorija: po tokių likimo smūgių ne visi geba atsitiesti“ <https://m.delfi.lt/projektai/article.php?id=85726845>, „Delfi“ internetiniame puslapyje 2020 m. rugsėjo 18 d. straipsnis „Neįtikėtina socialinių darbuotojų pagalba: tik pažiūrėkite, kokius meno kūrinius sukuria niekada to nedarę“ <https://www.delfi.lt/projektai/socialiniai-darbuotojai-keicia-gyvenimus/neitiketina-socialiniu-darbuotoju-pagalba-tik-paziurekite-kokius-meno-kurinius-sukuria-niekada-to-nedare.d?id=85260637>, „Delfi“ internetiniame puslapyje 2020 m. spalio 2 d. straipsnis „13-metėi lemiamu metu ištiesė pagalbos ranką: užaugusi kasdien padeda kitiems“ <https://www.delfi.lt/projektai/socialiniai-darbuotojai-keicia-gyvenimus/13-metei-lemiamu-metu-istiese-pagalbos-ranka-uzaugusi-kasdien-padeda-kitiems.d?id=85390667>, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos internetiniame puslapyje 2020 m. spalio 2 d. straipsnis „13-metėi lemiamu metu ištiesė pagalbos ranką: užaugusi kasdien padeda kitiems“ <https://socmin.lrv.lt/lt/naujienos/13-metei-lemiamu-metu-istiese-pagalbos-ranka-uzaugusi-kasdien-padeda-kitiems>, „Jonavos žinios“ internetiniame puslapyje 2020 m. gruodžio 3 d. straipsnis „Tarptautinę neįgalių žmonių dieną – šiltas apkabinimas per nuotolį“ <https://www.jonavoszinios.lt/naujiena/tarptautine-neigaliu-zmoniu-diena---siltas-apkabinimas-per-nuotoli>, Žingsniai. Istorijos, kurios įkvepia 2020, pagamintos užrašų knygutės, kuriose naudotos Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centro gyventojos straipsnio citatos, Jonavos „Naujienu“ laikraštyje 2020 m. lapkričio 7 d. straipsnis „Moliūgų terasa“ sulaukė rekordinio dalyvių skaičiaus“, Jonavos „Naujienu“ internetiniame puslapyje 2020 m. gruodžio 3 d. straipsnis „Neįgaliųjų dienos proga miestą puošia šilti apkabinimai“ <https://www.jonavosnaujienos.lt/neigaliuju-dienos-proga-miesta-puosia-silti-apkabinimai/>, Jonavos „Naujienu“ internetiniame puslapyje 2020 m. gruodžio 7 d. straipsnis „Pradedamos teikti nemokamos paslaugos gyventojams“ <https://www.jonavosnaujienos.lt/pradedamos-teikti-nemokamos-paslaugos-gyventojams/>, „Alio Jonava“ internetiniame puslapyje 2020 m. gruodžio 7 d. straipsnis „Jonavoje karantino metu pradedamos teikti nemokamos paslaugos gyventojams“

<http://www.aliojonava.lt/story/4038/jonavoje-karantino-metu-pradedamos-teikti-nemokamos-paslaugos-gyventojams>, „Alio Jonava“ internetiniame puslapyje 2020 m. gruodžio 3 d. straipsnis „Tarptautinės neįgaliųjų dienos proga miestą puošia šilti apkabinimai“ <http://www.aliojonava.lt/story/4028/tarptautines-neigaliuju-dienos-proga-miesta-puosia-silti-apkabinimai>.

Veikla viešinta Veiklos centro socialiniame tinklapyje „Facebook“, kuriame įkeliama naujausia informacija apie įstaigos vykdomą veiklą.

Veiklos centro internetiniame puslapyje www.jnvc.lt nuolatos teikiama išsami informacija visuomenei apie įstaigos teikiamas paslaugas, padaryta prieiga neįgaliesiems, informacija pateikiama ir anglų kalba. Visose organizuojamose konferencijose, renginiuose viešinama Veiklos centro veikla.

Įgyvendintos įstaigos aplinkos gerinimo priemonės:

- Atliktas būtinas remontas – atnaujintos valgyklos, sandėlio, administracijos patalpos;
- dėl įtemptos situacijos darbo metu darbuotojams sudaryta galimybė konsultotis su psichologu, lankytis relaksaciniame kambaryje ir sporto salėje;
- 2020 m. atliktas darbuotojų profesinės rizikos veiksnių vertinimas (įvertinti biologiniai, fizikiniai, fiziniai ir psichosocialiniai veiksniai);
- pagerintas interneto ryšio greitis ir prieinamumas;
- įsigyta įranga (lyginimo volas, skalbimo technika, mėsmaalė, viryklės ir pan.), palengvinanti darbuotojų darbą;
- siekiant efektyvinti mitybos specialisto darbą, sukurti ir pradėti naudoti automatiškai skaičiuojantys valgiaraščiai-reikalavimai;
- užkrečiamų ligų prevencijai įsigytas oro valytuvas (jonizatorius);
- sudarytos sąlygos darbuotojams dirbti nuotoliniu būdu (užtikrintos priemonės darbo atlikimui).

Pažymėtina, kad Veiklos centre 2020 m. buvo kokybiškai parengtas ir įgyvendintas veiklos planas, pasiekti plane numatyti veiklos vertinimo kriterijai.

10. STIPRIOSIOS IR SILPNOSIOS PUSĖS, GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS

8 lentelė. **Stiprybės, silpnybės, galimybės, grėsmės**

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
<ul style="list-style-type: none"> - Vykdomas projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Jonavos rajono savivaldybėje“ Nr. 08.4.1-ESFA-A-V-416-02-0004. - Asmeninio asistento paslaugų teikimas Jonavos rajono savivaldybėje. - Maisto produktų, medikamentų, higienos ir (ar) kitų būtinų prekių nupirkimo ir (ar) pristatymo, pagalbos sumokant mokesčius šeimoms (asmenims) karantino, riboto karantino ar ekstremaliosios situacijos metu paslaugų organizavimas ir teikimas Jonavos rajono savivaldybėje. - Sukurta materialinė bazė leidžia teikti kokybiškas dienos ir ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Darbuotojai neturi pakankamai žinių edukacinių technologijų naudojimo srityje. - Neekonomiškas ir neefektyvus transporto paslaugų teikimas, kadangi įstaigoje nėra lengvojo automobilio. - Menka darbuotojų anglų kalbos žinios riboja įstaigos veiklos vystymą. - Menka galimybė dalyvauti projektuose. - Formalus kai kurių darbuotojų požiūris į darbą. - Per mažai laiko skiriama asmenų su sunkia negalia ugdymui. - Reikalingas patalpų praplėtimas. - Riboti veiklos finansavimo ištekliai sunkina galimybes organizuoti vasaros poilsį.

<ul style="list-style-type: none"> - Aktyvus dalyvavimas įvairiose veiklose. - Remiantis individualiais planais socialiniai darbuotojai tikslingai ugdo ir lavina neįgalių asmenų kompetencijas. - Racionalus finansinių ir žmogiškųjų išteklių naudojimas. - Nuolatinis personalo kvalifikacijos kėlimas. - Vyrauja didžiosios dalies darbuotojų rūpestingumas, atsakingumas, darbštumas ir nuoširdumas. - Nuolatinis bendradarbiavimas su neįgaliųjų artimaisiais. - Kiekvienas darbuotojas turi reikiamą kvalifikaciją. - Sukurta bazė praktikai atlikti. - Reagavimas į neįgaliųjų ir jų artimųjų poreikius. - Dalyvavimas projektinėje veikloje. - Neįgaliųjų integracijos skatinimas. - Neįgaliųjų bendruomenės tradicijų puoselėjimas ir kūrimas. - Informacijos pasiekiamumas ir pastovus informacijos atnaujinimas internetinėje svetainėje ir „Facebook“ puslapyje. - Atliktas įstaigos įsivertinimas pagal socialinės globos atitikties normų aprašą. - Kiekvienas asmuo turi teisę teikti pasiūlymus įstaigos teikiamų paslaugų gerinimo procesui. - Rėmėjai ir surinktos lėšos pagal labdaros ir paramos įstatymą, teikia galimybę organizuoti vasaros poilsį jaunuoliams. - Sukaupta darbo patirtis darbui su neįgaliaisiais. - Bendravimas su kitomis globos, socialines paslaugas teikiančiomis Lietuvos ir užsienio organizacijomis ir kt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pavojingas darbas darbuotojų sveikatai dėl neįgaliųjų, turinčių protinę ir psichinę negalią, neprognozuojamo elgesio. - Tėvų ar globėjų nenoras gauti dienos socialinės globos paslaugas, dėl lėšų taupymo.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
<ul style="list-style-type: none"> - Galimybė plėtoti ir tobulinti ryšius su socialiniais partneriais bei socialine-kultūrine aplinka. - Kiekvienam darbuotojui sudaromos sąlygos kelti kvalifikaciją. - Organizuoti konferencijas ir dalintis įgyta patirtimi su kitais. - Šviesti visuomenę neįgaliųjų įtraukties ir integracijos klausimais. - Siekiant sutelkti komandą, organizuoti darbuotojų bendrus susitikimus. - Pritraukti daugiau savanorių. - Rengti projektus ir dalyvauti įvairiose programose ieškant papildomų lėšų neįgaliųjų paslaugų gerinimui. - Patiems kurti metodines priemones neįgaliųjų ugdymui. - Dalyvauti respublikiniuose ir tarptautiniuose mokymuose. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neigiamas kai kurių visuomenės narių požiūris į asmenis su proto negalia ir jų šeimas. - Didėja senų, vienišų, neįgalių žmonių, kuriems reikalingos socialinės paslaugos, skaičius. - Socialinių problemų gilėjimas. - Neigiami ekonominės situacijos ar teisinio reguliavimo pokyčiai, veikiantys socialinės pagalbos gavėjus. - Kvalifikuotų specialistų darbo rinkoje pritraukimo (paieškos) problema. - Savalaikės informacijos iš kitų institucijų trūkumas.

<ul style="list-style-type: none"> - Naujų metodų ir formų taikymas socialinio darbo procese, net ir pasibaigus projektui. - Nuolatinis Asmeninio asistento paslaugų teikimas Jonavos rajono savivaldybėje. - Nuolatinis Maisto produktų, medikamentų, higienos ir (ar) kitų būtinų prekių nupirkimo ir (ar) pristatymo, pagalbos sumokant mokesčius šeimoms (asmenims) karantino, riboto karantino ar ekstremaliosios situacijos metu paslaugų organizavimas ir teikimas Jonavos rajono savivaldybėje, net ir pasibaigus projektui. 	
---	--

IŠVADOS:

1. Veiklos centras kokybiškai parengė ir įgyvendino įstaigos patvirtintą 2020 metų veiklos programą, pasiekė patvirtintus įstaigos vertinimo kriterijus.

2. Veiklos centras atlikto įstaigos įsivertinimą. Pagal numatytas atlikti priemonės 2020 metais – visos priemonės įgyvendintos.

3. Veiklos centras teikė kokybiškas paslaugas karantino, riboto karantino ar ekstremaliosios situacijos metu.
